

Sexual Function Instruments

Usavadee Asdornwised, RN, PhD¹

Abstract

Research studies related to sexual relationship such as sexual function, sexual dysfunction, sexual symptom or sexual education have been interested from the evidence of increased sexual research studies during the past 5 years. The selection of a proper, right and efficient instrument in diagnosis and evaluation of sexual function is needed. Therefore, the researcher needs to analyze and decide to choose the appropriate instrument to use in his/her study. The author presents 2 sexual function instruments which are usually used to measure sexual function in the patients such as international index of erectile function (IIEF) and scale for quality of sexual function (QSF). The quality of the instruments is included.

Keywords: sexual function, scale for quality of sexual function, sexual function instruments

เครื่องมือวัดการกำหนดหน้าที่ทางเพศ

อุษาวดี อัครวิเศษ, PhD¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ การทำหน้าที่ทางเพศ (sexual function) การทำหน้าที่ทางเพศที่ผิดปกติ (sexual dysfunction) อาการทางเพศ (sexual symptom) หรือการให้ความรู้ทางเพศ (sexual education) เป็นที่สนใจ ดังจะเห็นได้จากจำนวนงานวิจัยในฐานข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้น การให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเลือกใช้เครื่องมือที่มีความเหมาะสม ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในการวินิจฉัย และประเมินประสิทธิภาพการทำหน้าที่ทางเพศ ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือกเครื่องมือเพื่อใช้วัดการทำหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสม เครื่องมือในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศ 2 เครื่องมือ ที่มักนิยมใช้ในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศในผู้ป่วย ได้แก่ แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ (International Index of Erectile Function: IIEF) และเครื่องมือวัดคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการทำหน้าที่ทางเพศจะได้นำเสนอ รวมทั้งการประเมินคุณภาพของเครื่องมือ

คำสำคัญ: การทำหน้าที่ทางเพศ เครื่องมือวัดคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ เครื่องมือวัดการทำหน้าที่ทางเพศ

J Nurs Sci. 2015;33(1):8-13

¹ Faculty of Nursing, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand; e-mail: usavadee.asd@mahidol.ac.th
รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลดัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจุบันในการทำการวิจัยเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการทำหน้าที่ทางเพศ (sexual function) การทำหน้าที่ทางเพศที่ผิดปกติ (sexual dysfunction) อาการทางเพศ (sexual symptom) หรือการให้ความรู้ทางเพศ (sexual education) เป็นที่สนใจ ดังจะเห็นได้จากจำนวนงานวิจัยในฐานข้อมูล OVID ที่เพิ่มขึ้นจาก 1,367 เรื่อง เป็น 1,642 เรื่อง ในช่วงระยะเวลา 5 ปี แต่การศึกษาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ป่วยยังพบอยู่ในวงจำกัด โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง และจะพบน้อยมากในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด โดยเน้นในด้านการรักษาทางด้านร่างกาย ปัญหาทางเพศยังเป็นปัญหาที่ถูกมองข้ามไป หากปัญหาโรคทางกายที่ได้รับการรักษาดีขึ้น แต่ปัญหาทางเพศอาจยังหลงเหลืออยู่หรือมองข้ามไป อันจะนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ ต่อไป เช่น ปัญหาในครอบครัว นำไปสู่ความแตกแยก และสูญเสียความรู้สึกในการเป็นหัวหน้าครอบครัว หรือหน้าที่สามี/ภรรยา

การให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเลือกใช้เครื่องมือที่มีความเหมาะสม ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในการวินิจฉัย และประเมินประสิทธิภาพการทำหน้าที่ทางเพศ ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องศึกษา และตัดสินใจเลือกเครื่องมือเพื่อใช้วัดการทำหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสมกับการศึกษานั้น ๆ เช่น การใช้เครื่องมือวัดการทำหน้าที่ทางเพศในเพศชาย เพศหญิง หรือทั้งสองเพศ เครื่องมือที่ใช้มักเป็นเครื่องมือที่ได้ทำการสร้างขึ้นในบริบทต่างประเทศ หรือต่างวัฒนธรรม ข้อคำถามในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศในบุคคลต่างเชื้อชาติ วัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้ต้องคำนึงถึงวิธีการที่ได้มาของคำตอบ ในสังคมที่มีวัฒนธรรมที่มักไม่พูดถึงเพศ การทำหน้าที่ทางเพศ หรือเป็นสิ่งที่น่าอายที่จะพูดหรือปรึกษาเรื่องทางเพศ อาจกระทบต่อผลการศึกษาที่ได้ หากไม่ได้คำนึงถึงเครื่องมือ การใช้เครื่องมือ วิธีการได้มาของคำตอบสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจนำไปสู่ผลการศึกษาที่ได้รับ

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ทางเพศ มีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดทางเพศหลากหลาย เช่น แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ (international index of erectile function)^{1,2} เครื่องมือวัดการทำหน้าที่ทางเพศหญิง (female sexual function instrument)³ เครื่องมือวัดคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF)⁴ เครื่องมือวัดความผิดปกติของการทำหน้าที่ทางเพศ (sexual dysfunction scale)⁵ เครื่องมือวัดความรู้ทางเพศ (sex education inventory: preferred and actual sources)⁶ เครื่องมือสัมภาษณ์ความรู้ทางเพศและชีวิตครอบครัว (family life and sex education questionnaire)⁷ เครื่องมือวัดทัศนคติที่สัมพันธ์กับทางเพศ (attitudes related to sexual concerns scale)⁸ ในที่นี้จะได้กล่าวถึงเครื่องมือในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศ 2 เครื่องมือ

ที่มักนิยมใช้ในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศในผู้ป่วย ได้แก่ แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ (International Index of Erectile Function: IIEF) ของ Rosen และคณะ^{1,2} และเครื่องมือวัดคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF) ของ Heinemann และคณะ⁹ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการทำหน้าที่ทางเพศในการศึกษาวิจัยหลายเรื่อง

แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ (International Index of Erectile Function: IIEF)¹

แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ International Index of Erectile Function (IIEF) ของ Rosen และคณะ^{1,2} เป็นแบบสอบถามวัดการทำหน้าที่ทางเพศของเพศชาย แปลเป็นภาษาไทยโดย อภิชาติ กงกชนันท์ และคณะ⁹ (ตารางที่ 1) แบบวัดนี้ได้รับการพัฒนาเป็นแบบประเมินด้วยตนเอง เพื่อวัดการทำหน้าที่ทางเพศ หรือสมรรถภาพทางเพศ แบบวัดนี้ได้ผ่านการหาความเชื่อมั่น และความตรงในการวัดการทำหน้าที่ทางเพศในเพศชาย^{1,2} ได้รับการเสนอให้เป็นแบบประเมินที่ได้รับการเลือกให้ใช้ในการศึกษาทดลองทางคลินิกเกี่ยวกับภาวะหย่อนสมรรถภาพทางเพศ (Erectile Dysfunction, ED) จาก 1st International Consultation on Erectile Dysfunction¹⁰ การศึกษาทดลองทางคลินิกมากกว่า 50 เรื่อง² ได้ใช้เครื่องมือนี้ในการวัดผลของการรักษาต่าง ๆ เช่น ผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยบาดเจ็บกระดูกสันหลัง ผู้ป่วยโรคหัวใจ ผู้ป่วยซึมเศร้า และกลุ่มประชากรต่าง ๆ เช่น ในสหรัฐอเมริกาและเอเชีย และใช้วัดในกลุ่มประชากรในสังคมต่างวัฒนธรรมหลากหลาย โดยมีความไวและความเฉพาะในการวัดการเปลี่ยนแปลงในปัญหาทางเพศที่สัมพันธ์กับการรักษาที่ผู้ป่วยได้รับ

แบบวัดนี้เป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินการทำหน้าที่ทางเพศในเพศชาย แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้านของหน้าที่ทางเพศ ได้แก่ ความสามารถในการแข็งตัวของอวัยวะเพศ (erectile function) 6 ข้อ ความสามารถในการถึงจุดสุดยอด (orgasmic function) 2 ข้อ ความต้องการทางเพศ (sexual desire) 2 ข้อ ความพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์ (intercourse satisfaction) 3 ข้อ และความพึงพอใจโดยรวม (overall satisfaction) 2 ข้อ ใช้เวลาในการตอบไม่เกิน 15 นาที และรายงานว่าไม่มีความยาก จนถึงยากเล็กน้อยในการเข้าใจแต่ละข้อคำถาม มีการสร้างข้อคำถามเหล่านั้นใน 32 ภาษาทั่วโลก² เช่น ภาษาเดนิช ภาษาดัตช์ ภาษาอังกฤษ (อเมริกัน ออสเตรเลีย และอังกฤษ) ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี สเปน นอร์วีเจียน สเปนนิส สวีดิช และอื่น ๆ และได้มีการแปลเป็น

ภาษาไทยอีกหนึ่งภาษา

การให้คะแนน ข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนน ตั้งแต่ 0-5 คะแนน มีคะแนนรวมทั้งหมด 0-75 คะแนน การแปลผลคะแนน ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า หมายถึง ผู้มีการทำหน้าที่ทางเพศ หรือสมรรถภาพทางเพศที่ดีกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำ

ความเชื่อมั่น และความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ International Index of Erectile Function (IIEF) ของ Rosen และ

คณะ¹²ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงของแต่ละด้าน 5 ด้าน และโดยรวม โดยใช้ internal consistency และ test-retest ได้ค่า internal consistency ค่า Cronbach's alpha อยู่ในช่วง .73 - .99 และ test-retest reliability อยู่ในช่วง .64 - .84 ระหว่างด้านองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์กันสูง ได้ค่าจากการนำไปใช้ในประชากรกลุ่มต่าง ๆ ที่ศึกษา แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินด้วยตนเองทั้งในงานวิจัยและงานทางคลินิก แบบวัดนี้แสดงให้เห็นว่ามีความไว และเฉพาะในการวินิจฉัยการเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลมาจากการรักษาในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางเพศ²

ตารางที่ 1 แสดงเครื่องมือ International Index of Erectile Function (IIEF)

คำชี้แจง		กรรณาทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงใน □ หน้าข้อความ ที่ตรงกับคำตอบของท่านเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์และการตอบสนองทางเพศ	
1.	อวัยวะเพศของท่านสามารถแข็งตัวได้ บ่อยครั้ง เพียงใด		4. ----
	<input type="checkbox"/> เกือบทุกครั้ง หรือทุกครั้ง 5		5. ----
	<input type="checkbox"/> บ่อยครั้ง (มากกว่าครึ่ง) 4		6. ----
	<input type="checkbox"/> บางเวลา (ประมาณครึ่งหนึ่ง) 3		7. ----
	<input type="checkbox"/> นาน ๆ ครั้ง 2		8. ----
	<input type="checkbox"/> เกือบจะไม่มีเลย 1		9. ----
	<input type="checkbox"/> ไม่มีเพศสัมพันธ์ 0		10. ----
2.	เมื่อท่านได้รับการเข้าทางเพศแล้ว อวัยวะเพศแข็งตัวขึ้น บ่อยแค่ไหนที่อวัยวะเพศจะสอดเข้าข้างในช่องคลอดได้		11. ----
	<input type="checkbox"/> เกือบทุกครั้ง หรือทุกครั้ง 5		12. ----
	<input type="checkbox"/> บ่อยครั้ง (มากกว่าครึ่ง) 4		13. ----
	<input type="checkbox"/> บางเวลา (ประมาณครึ่งหนึ่ง) 3		14. ท่านมีความพึงพอใจในสัมพันธภาพทางเพศ กับคู่นอนของท่านเพียงใด
	<input type="checkbox"/> นาน ๆ ครั้ง 2		<input type="checkbox"/> พอใจมาก 5
	<input type="checkbox"/> เกือบจะไม่มีเลย 1		<input type="checkbox"/> พอใจ 4
	<input type="checkbox"/> ไม่เคยมีการเข้า 0		<input type="checkbox"/> พอใจปานกลาง 3
3.	เมื่อท่านพยายามมีเพศสัมพันธ์ บ่อยแค่ไหน ที่ท่านสามารถสอดเข้าไปในช่องคลอดได้		<input type="checkbox"/> ไม่พอใจ 2
	<input type="checkbox"/> เกือบทุกครั้ง หรือทุกครั้ง 5		<input type="checkbox"/> ไม่พอใจอย่างมาก 1
	<input type="checkbox"/> บ่อยครั้ง (มากกว่าครึ่ง) 4		15. ----
	<input type="checkbox"/> บางเวลา (ประมาณครึ่งหนึ่ง) 3		
	<input type="checkbox"/> นาน ๆ ครั้ง 2		
	<input type="checkbox"/> เกือบจะไม่มีเลย 1		
	<input type="checkbox"/> ไม่มีเพศสัมพันธ์ 0		

แบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF) เป็นแบบวัดระดับความ

สามารถในการทำหน้าที่ทางเพศ โดย Heinemann และคณะ⁴ แบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศนี้ได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้วัดคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศทั้งในเพศหญิงและชาย แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถาม 40 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามทั่วไป 8 ข้อ และข้อคำถามเฉพาะการทำหน้าที่ทางเพศจำนวน 32 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยแบบวัด 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย-จิตใจ 2) การมีเพศสัมพันธ์ 3) การทำหน้าที่ทางเพศที่สะท้อนด้วยตนเอง และ 4) การทำหน้าที่ทางเพศตามทัศนคติตนเอง

ในการศึกษาการทำหน้าที่ทางเพศมักจะนำข้อคำถามจำนวน 19 ข้อมาทำการศึกษา (ดังตารางที่ 2) โดยตัดในส่วนคุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย-จิตใจ และคำถามทั่วไป ข้อคำถามครอบคลุมเรื่องการทำหน้าที่ทางเพศทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความปรารถนาในการมีเพศสัมพันธ์ ความตื่นตัวทางเพศ การหลั่งน้ำหล่อลื่นขณะมีเพศสัมพันธ์ การถึงจุดสุดยอด ความพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์ และความเจ็บปวดขณะมีเพศสัมพันธ์ ทางผู้ศึกษา¹¹ ได้ทำการขออนุญาตใช้เครื่องมือในการศึกษาเกี่ยวกับการทำหน้าที่ทางเพศในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดต่าง ๆ เช่น ผ่าตัดลิ้นหัวใจ¹² ผ่าตัดบริเวณทวารหนัก เป็นต้น ตลอดจนขออนุญาตทำการแปลและแปลย้อนกลับ (back translation) ตามหลักการ และทำการตรวจสอบโดยเจ้าของเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสอดคล้องของภาษาและความถูกต้องของเครื่องมือ ตลอดจนได้มีการนำเครื่องมือไปใช้ระยะเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามในคนไทยประมาณ 10-20 นาที

การให้คะแนน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบที่มีคำตอบเป็นอัตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ไม่เลย ใช้น้อย ใช้นปานกลาง ใช้นมาก และใช้อย่างยิ่ง จำนวนข้อคำถาม 19 ข้อ คะแนนรวมของข้อคำถามที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 19-95 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม

ระดับที่ 1	ไม่เลย	ให้ 5 คะแนน
ระดับที่ 2	ใช้น้อย	ให้ 4 คะแนน
ระดับที่ 3	ใช้นปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับที่ 4	ใช้นมาก	ให้ 2 คะแนน
ระดับที่ 5	ใช้อย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

การให้คะแนน ข้อคำถามทั้งหมด 19 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนนตั้งแต่ 0-5 คะแนน มีคะแนนรวมทั้งหมด 0-95 คะแนน การแปลผลคะแนน ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า หมายถึง ผู้มีการทำหน้าที่ทางเพศที่ดีกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำ

ความน่าเชื่อถือ และความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF)³ เป็นแบบวัด และเปรียบเทียบคุณภาพของการทำหน้าที่ทางเพศ สำหรับเพศหญิงและเพศชาย เครื่องมือนี้ได้รับการยอมรับจากผู้ใช้งาน สามารถตอบและประเมินได้ง่าย

แบบสอบถามได้รับการทดสอบความเชื่อมั่นทั้ง content หรือ face validity ทดสอบด้วย multivariate analysis of internal structure (factor analysis) และได้ทำการทดสอบความเที่ยงโดยวัด Cronbach's alpha coefficient เท่ากับ .8 สำหรับแบบวัดทั้งหมด และได้ค่าสำหรับแบบวัดองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณภาพชีวิตทางด้านร่างกาย-จิตใจ 2) การมีเพศสัมพันธ์ 3) การทำหน้าที่ทางเพศที่สะท้อนด้วยตนเอง และ 4) การทำหน้าที่ทางเพศตามทัศนคติตนเอง เท่ากับ .90, .82, .75, .57 ตามลำดับ³ แต่ยังคงอยู่ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาเครื่องมือ ทำให้มีผลการตรวจสอบความเที่ยงและความเชื่อมั่นจากการศึกษาจำนวนน้อย ยังคงต้องดำเนินการใช้เครื่องมือในการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงแบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF)

ข้อความ	ระดับของการทำหน้าที่ทางเพศ					
	ไม่มีคู่นอน	ไม่เคย	ใช้เล็กน้อย	ใช้ปานกลาง	ใช้มาก	ใช้อย่างยิ่ง
	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. ท่านไม่มีความสุขกับการใช้ชีวิตเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ตามปกติใช่ไหม						
2. คู่นอน/คู่สมรสของท่านไม่มีความสุขกับการใช้ชีวิตเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ตามปกติ						
3. ท่านมีประสบการณ์อาการเจ็บปวดหรือปัญหาอื่น ๆ เกิดขึ้นในขณะที่มีเพศสัมพันธ์หรือไม่						
4. คู่นอน/คู่สมรสของท่านมีประสบการณ์อาการเจ็บปวดหรือปัญหาอื่น ๆ เกิดขึ้นในขณะที่มีเพศสัมพันธ์หรือไม่						
5. -----						
6. -----						
7. -----						
8. -----						
9. -----						
10. -----						
11. -----						
12. -----						
13. -----						
14. -----						
15. -----						
16. -----						
17. -----						
18. ท่านมีน้ำหล่อลื่นเพียงพอระหว่างกระบวนการมีเพศสัมพันธ์ทั้งหมด						
19. ท่านมีความพึงพอใจอย่างยิ่งเมื่อถึงจุดสุดยอดในขณะที่มีเพศสัมพันธ์						

สรุป

แบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศ (international index of erectile function) และแบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศ (Scale for Quality of Sexual Function: QSF) ได้รับความนิยมในการนำมาใช้ในการวิจัยและการปฏิบัติทางคลินิก สามารถวัดหรือวิเคราะห์สมรรถภาพทางเพศหรือความผิดปกติได้โดยแบบวัดดัชนีสากลของการทดสอบสมรรถภาพทางเพศใช้สำหรับการทดสอบในเพศชาย และแบบประเมินคุณภาพการทำหน้าที่ทางเพศสามารถนำไปใช้ในการทดสอบในเพศชายและหญิง นอกจากนี้แบบประเมินทั้งสองยังเป็นแบบประเมินด้วยตนเอง สามารถแสดงผลจากกราฟให้ข้อมูลของผู้รับการ

ทดสอบ แต่ในขณะเดียวกัน การทำหน้าที่ทางเพศเป็นสัมพันธ์ภาพรวมทั้งสองฝ่ายทั้งฝ่ายชายและหญิง ที่เป็นคู่สมรสหรือคู่นอน โดยที่เครื่องมือทั้งสองเป็นเครื่องมือที่พัฒนามาใช้วัดแต่เพียงความรู้สึก หรือประสบการณ์การทำหน้าที่ทางเพศของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ได้ประเมินผลทั้งคู่ ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่อาจไม่ชัดเจนหรือครอบคลุม ดังนั้นหากเครื่องมือได้รับการพัฒนาในการใช้วัดได้ครอบคลุมองค์ประกอบของการทำหน้าที่ทางเพศทั้ง 5 ด้าน ตลอดจนครอบคลุมทั้งสองฝ่าย จะทำให้ได้คะแนนที่เป็นผลลัพธ์ของการทำหน้าที่ทางเพศที่ครบถ้วนทุกมิติ สามารถนำผลที่ได้รับไปวางแผนเพื่อให้การช่วยเหลือ ไม่ให้นำไปสู่ปัญหาทางเพศอันอาจนำไปสู่การดำเนินของชีวิตคู่ที่เป็นปัญหาได้ นอกจากนี้

เครื่องมือวัดการทำหน้าที่ทางเพศมักมุ่งไปที่การวัดในกลุ่มคู่ต่างเพศ (เพศหญิงและเพศชาย) (heterosexual patients) จึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินการทำหน้าที่ทางเพศในกลุ่มอื่น ๆ ด้วย ตลอดจนควรคำนึงถึงการให้ความสำคัญสำหรับวัฒนธรรมทางเพศที่ต่างกัน จะทำให้การศึกษานั้น ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

1. Rosen RC, Riley A, Wagner G, Osterloh IH, Kirkpatrick J, Mishra A. The international index of erectile function (IIEF): A multidimensional scale for assessment of erectile dysfunction. *Urology* 1997;49(6):822-30.
2. Rosen RC, Cappelleri JC, Gendrano N 3rd. The International Index of Erectile Function (IIEF): A state-of-the-science review. *Int J Impot Res*. 2002;14(4):226-44.
3. Rosen R, Brown C, Heiman J, Leiblum S, Meston C, Shabsigh R, et al. The female sexual function index (FSFI): A multidimensional self-report instrument for the assessment of female sexual function. *J Sex Marital Ther*. 2000;26(2):191-208.
4. Heinemann LA, Potthoff P, Heinemann K, Pauls A, Ahlers CJ, Saad F. Scale for Quality of Sexual Function (QSF) as an outcome measure for both genders?. *J Sex Med*. 2005;2(1):82-95.
5. McCabe MP. Sexual dysfunction scale. In: Davis CM, Yarber LW, Bauseman R, Schreer G, Davis SL, editors. *Handbook of sexuality-related measures*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.; 1998. p.191-2.
6. Bennett MS, Dickinson WB. Sex education inventory: Preferred and actual sources. In: Davis CM, Yarber LW, Bauseman R, Schreer G, Davis SL, editors. *Handbook of sexuality-related measures*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.; 1998. p.196-200.
7. Marini D, Jones H. Family life and sex education questionnaire. In: Davis CM, Yarber LW, Bauseman R, Schreer G, Davis SL, editors. *Handbook of sexuality-related measures*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.; 1998. p.203-5.
8. Koch PB. Attitudes related to sexual concerns scale. In: Davis CM, Yarber LW, Bauseman R, Schreer G, Davis SL, editors. *Handbook of sexuality-related measures*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc.; 1998. p.189-90.
9. Kongkanand A, Ratana-Olam K, Ruangdilokrat S, Tantiwong A, Thai investigators in ASSESS-2 Study Group. The efficacy and safety of oral sildenafil in Thai men with erectile dysfunction: A randomized, double-blind, placebo controlled, flexible-dose study. *J Med Assoc Thai*. 2003;86(3):195-205.
10. Jardin A, Wagner G, Khoury S. Recommendations of the 1st international consultation on erectile dysfunction. In: Jardin A, Wagner G, Khoury S, editors. *Erectile dysfunction*. Plymouth, U.K.: Health Publication Ltd; 2000. p.711-26.
11. Kasetsermviroya S, Asdornwised U, Pinyopasakul W, Akaraviputh T. Factors related to sexual function in patients after and surgery [abstract]. In: Graduate research conference. GRC 14th; 2013 February 22; Local Administrative College Building, Khon Kaen University, Khon Kaen Province, Thailand. Khon Kaen: Graduate School Khon Kaen University; [2013]. p.744-54. (in Thai).